

ע"פ 4367/22 - דוד בוקובזה, בעצמו נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

ע"פ 4367/22

לפני:

כבוד הנשיאה א' חיות

המערער:

דוד בוקובזה

נ ג ד

המשיבה:

מדינת ישראל

ערעור על החלטתו של בית המשפט המחוזי בבאר
שבע מיום 23.6.2022 בתפ"ח 55639-05-17
שניתנה על ידי סגנית הנשיאה י' רז-לוי, השופטת ג'
שלו והשופט א' משניות

בשם המערער:

בעצמו

פסק-דין

ערעור על החלטתו של בית המשפט המחוזי בבאר שבע (סגנית הנשיאה י' רז-לוי, השופטת ג' שלו והשופט א' משניות) מיום 23.6.2022 בתפ"ח 55639-05-17 שלא לפסול את עצמו מלדון בעניינו של המערער.

1. ההליך נושא הערעור דן עניינו כתב אישום המייחס למערער, בין היתר, עבירות של רצח בכוונה תחילה, ניסיון רצח, חבלה של ממש בנסיבות מחמירות והצתה. סיכומי המשיבה בהליך הוגשו ביום 2.5.2021, והמועד להגשת סיכומי המערער נדחה מספר פעמים ועומד כעת על יום 4.8.2022.

לאורך ניהול ההליך התגלעו חילוקי דעות בין המערער לבאי-כוחו מטעם הסניגוריה הציבורית, שאף הובילו בשלב מסוים להפסקת ייצוגו (לפירוט ראו פסק דיני בע"פ 291/21 בוקובזה נ' מדינת ישראל (27.1.2021)), בערעור

פסלות קודם שהגיש המערער (להלן: ערעור הפסלות הקודם)). בהמשך חזר המערער להיות מיוצג על ידי באי-כוח מהסניגוריה הציבורית (ראו בהקשר זה: בש"פ 6814/21 מדינת ישראל נ' בוקובזה (24.10.2021) (השופט ג' קרא)).

2. ביום 20.6.2022 הגיש המערער, שלא באמצעות באי-כוחו, בקשה לפסילת שלושת חברי המותב מלדון בהליך, בה טען להטיית משפט ול"עיוות דין" במשוא פנים מתוך ניגוד עניינים. בבקשתו הלין המערער על החלטות שונות שנתנו חברי ההרכב החל משנת 2019, ובהן דחיית בקשותיו לזימון עדים; סירוב להעביר חומרים לעיונו של פאנל המומחים שמונה ליתן חוות דעת ביחס למערער; ודחיית בקשתו להגיש חוות דעת פסיכיאטרית מטעמו. כמו כן טען המערער כי ביום 10.9.2019 נתנו חברי ההרכב החלטה שבה קבעו "את אשמת[ו]", התכנון והמניע ועוד בטרם [ביקש] זימון עדי הגנה - והפנה בהקשר זה לאמור בבקשת פסלות קודמת שהגיש בחודש פברואר 2020 (לפירוט על בקשה זו ראו בפסקה 2 לפסק הדין בערעור הפסלות הקודם). עוד העלה המערער השגות על התנהלות המותב בנוגע לסוגיית ייצוגו בהליך, והלין על כך שנאלץ לייצג את עצמו בדיני ההוכחות למרות שאינו יודע כיצד לחקור עדים ולזמנם. בהקשר זה הוסיף המערער וטען כי חלק מחומרי החקירה הרלוונטיים לא הועברו לו, באופן שפגע בהגנתו. לצד זאת העלה המערער השגות על התנהלותם של גורמים שונים במשטרה ובפרקליטות, וטען כי אופן ניהול ההליך הותיר בפניו "רק את האופציה להודות שרשלנות הרשויות הייתה רק בדמיון של[ו]". כמו כן טען המערער כי היה על בית המשפט קמא לדאוג לכך שגורמי שב"ס יספקו לו תנאים נאותים לניהול ההליך ולכתיבת סיכומיו. בשולי הדברים טען המערער כי "ההרכב נמנע מלגלות על ההיכרות שלו" עם שופטת לענייני משפחה ועם פרקליטה אשר טיפלו בעניינו בעבר; וכי סגנית הנשיא רז-לוי והשופטת שלו עבדו בעבר בפרקליטות מחוז דרום ויש טעם לפגם בכך ש"אותו מרחב ישפוט אות[ו]".

3. המשיבה התנגדה לפסילת המותב, וביום 23.6.2022 דחו חברי ההרכב את הבקשה. בהחלטה הודגש כי הבקשה כוללת טענות שהועלו בבקשות פסלות קודמות שהגיש המערער, וכי הן נוגעות להחלטות ולעדויות שנשמעו זה מכבר. עוד נקבע כי לא עלה בידי המערער להוכיח עילת פסלות.

4. מכאן הערעור שלפניי. המערער, אשר מייצג את עצמו בערעור, טוען כי החלטת הפסלות אינה מתמודדת כראוי עם הטענות שהעלה. הוא מדגיש כי חלק מטענותיו לא הועלו בבקשות הפסלות הקודמות, ולגישתו הטענות שהועלו בבקשותיו הקודמות "מחזקות" את נימוקי הבקשה הנוכחית. כמו כן נטען כי לא מדובר בטענות "ערעוריות" אלא באינדיקציות המוכיחות את "הזילזול והביטול של זכות[ו] להגנה מתחילת המשפט". עוד מלין המערער על התנהלות הסניגורים שייצגו אותו לאורך ההליך וטוען כי נמנעה ממנו ההזדמנות להוכיח קו הגנה מסוים.

5. דין הערעור להידחות. תחילה יש להבהיר כי אף שלא חלה הגבלה על מספר בקשות הפסלות שניתן להגיש, בעל דין הטוען לעילת פסלות נוספת באותו הליך נדרש להראות עילה חדשה, אשר צמחה לאחר מתן החלטת הפסלות הקודמת ואשר הועלתה במועד וללא שיהוי (ראו, למשל: ע"פ 8024/21 מכלוף נ' מדינת ישראל - הועדה המקומית לתכנון ובניה "מצפה אפק", פסקה 9 (15.12.2021); ע"א 9614/17 פלוני נ' פלונית, פסקה 4 (13.12.2017)). בעניינינו, בקשת הפסלות האחרונה שהגיש המערער נדחתה ביום 11.1.2021 (ראו: פסק הדין בערעור הפסלות הקודם). המערער לא הציג הסבר המניח את הדעת להימנעותו מלהעלות את מכלול טענותיו בבקשות הקודמות, וחלק מהטענות בבקשה הנוכחית אף הועלו באותן בקשות קודמות. בנסיבות אלו אין מקום להידרש, במסגרת הערעור דנן, לטענות הנוגעות לאירועים שהתרחשו לפני מתן החלטת הפסלות האחרונה בעניינו של המערער.

6. חלק מטענותיו של המערער אכן הועלו לראשונה בבקשת הפסלות הנוכחית ועוסקות באירועים מהשנים 2021-2022, דהיינו - לאחר מתן החלטת הפסלות מיום 11.1.2021. עם זאת, סעיף 146(ג) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 קובע כי בעל דין נדרש להעלות טענת פסלות "מיד לאחר שנודעה לו עילת הפסלות", ובפסיקה הובהר לא אחת כי טענת פסלות אינה "נשק סודי" שאותו ניתן לשמור לעת מצוא (ע"פ 7650/21 נבואני נ' ועדה מקומית לתכנון ובניה גליל מרכזי, פסקה 13 (26.1.2022)). לפיכך, רבות מן הטענות שהועלו בערעור לוקות בשיהוי משמעותי אשר מצדיק את דחייתן ולו מטעם זה.

7. לגופו של עניין, ובמידה רבה למעלה מן הצורך: לא שוכנעתי כי הטענות שהועלו בבקשת הפסלות מבססות עילת פסלות לגבי מי מחברי ההרכב, לא כל שכן ביחס לכל שלושת חבריו. טענות המערער ממוקדות, ברובן המוחלט, באופן שבו נוהל ההליך ובהחלטות דיוניות שניתנו לאורך הדרך. כפי שהובהר בערעור הפסלות הקודם, השגות על החלטות דיוניות אינן מקימות עילת פסלות, והאפיק הראוי להעלאתן הוא בהליכי ערעור מתאימים (שם, בפסקה 9; וראו גם: ע"פ 1609/19 שוראקי נ' מדינת ישראל, פסקה 4 (6.3.2019)). הטענות שהעלה המערער בבקשה הנוכחית ובערעור שלפניי אינן מצדיקות סטייה מכלל זה, ולא שוכנעתי כי הנסיבות שפורטו בבקשה מעידות על חשש ממשי למשוא פנים של מי מחברי ההרכב בהתאם לסעיף 77א(א) לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984.

8. אף אין בידי לקבל את טענת המערער לעילת פסלות עקב היכרות של מי מחברי ההרכב עם גורמים הרלוונטיים, לטענתו, להליך דנן. טענה זו הועלתה בעלמא, ללא פירוט על טיב ההיכרות הנטענת, על הקשר בין אותם גורמים להליך הנוכחי, או על האופן שבו היכרות זו עלולה להשפיע על ניהול ההליך (ראו והשוו: ע"א 7436/21 פרי נ' כונס הנכסים הרשמי, פסקה 7 (28.12.2021)). בדומה, לא מצאתי לקבל את הטענה הלאקונית להשפעה על ההליך עקב העובדה ששתיים מבין חברי ההרכב עבדו בעבר ברשויות האכיפה - ואציין כי סגנית הנשיאה רז-לוי והשופטת שלו מונו לשיפוט בשנים 2004 ו-2008 בהתאמה, שנים רבות לפני שהוגש כתב האישום בעניינו של המערער (השוו: ע"א 7640/18 חוגי נ' מנהל מס שבח מקרקעין תל אביב, פסקה 5 (26.12.2018)).

9. מכל הטעמים שפורטו לעיל, הערעור נדחה.

ניתן היום, כ"ח בתמוז התשפ"ב (27.7.2022).

ה נ ש י א ה